

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์
สำหรับผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลบ้านไธสง
จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางสาวรัตน์ ต่ายทอง

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิกุล นันทชัยพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัทธมน วุฒานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคเรื้อรังที่มีภาวะแทรกซ้อนรุนแรง โรคนี้ทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงในระบบสุขภาพ การจัดการทางการแพทย์ที่ดีมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อเพิ่มพูนความสามารถของบุคคลให้มีชีวิตอยู่กับโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์สำหรับผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ณ โรงพยาบาลบ้านไธสง จังหวัดลำพูน แนวปฏิบัติพัฒนาโดย สุภาทิพย์ เรือนแสน และสกาวัฒน์ ต่ายทอง (2551) จากแนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์สำหรับโรคความดันโลหิตสูงโดยมูลนิธิโรคหัวใจและโรคหลอดเลือดสมองแห่งออนตารีโอและสมาคมพยาบาลแห่งออนตารีโอ (2005) ร่วมกับหลักฐานเชิงประจักษ์ของการปฏิบัติที่เป็นเลิศในประเทศไทย ผู้ร่วมการศึกษาประกอบด้วยผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงจำนวน 300 คนที่มาใช้บริการในคลินิกโรคความดันโลหิตสูง ณ แผนกผู้ป่วยนอก แบ่งเป็นผู้มาใช้บริการก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติ 180 คน และหลังการใช้แนวปฏิบัติ 120 คน กระบวนการใช้แนวปฏิบัติเป็นไปตามกรอบแนวคิดที่เสนอโดยสภาวิจัยด้านสุขภาพและการแพทย์แห่งชาติ (NHMRC, 1999) ของประเทศออสเตรเลีย ประเมินผลลัพธ์จากคำร้อยละของผู้ที่มีการปฏิบัติตัวถูกต้องและสม่ำเสมอ และร้อยละของผู้ที่ควบคุมความดันโลหิตได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาแสดงถึงประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ร้อยละของผู้ที่มีการปฏิบัติตัวถูกต้องและสม่ำเสมอระดับดีในกลุ่มผู้ร่วมการศึกษา ที่มารับบริการก่อนการใช้แนวปฏิบัติเท่ากับ 75.00 ในขณะที่กลุ่มที่มารับบริการภายหลังการใช้แนวปฏิบัติ มีร้อยละ 85.00

2. ร้อยละของผู้ที่ควบคุมความดันโลหิตได้ในกลุ่มผู้ร่วมการศึกษาที่มารับบริการก่อนการใช้แนวปฏิบัติเท่ากับ 46.16 ในขณะที่กลุ่มที่มารับบริการภายหลังการใช้แนวปฏิบัติ มีร้อยละ 85.83

ผลการศึกษานี้ยืนยันประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการแพทย์สำหรับผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงในโรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่ง ผู้ศึกษาได้เสนอแนะให้มีการนำแนวปฏิบัติไปใช้ ในโรงพยาบาลอื่นๆ และควรเป็นการใช้ในระยะเวลาเพื่อทดสอบความยั่งยืนของผลลัพธ์

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Nursing Management Guidelines for Persons with Hypertension at Ban Hong Hospital, Lamphun Province

Author Mrs. Sakaorat Taithong

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Pikul Nantachaipan Advisor

Assistant Professor Dr. Nuttamon Vuttanon Co-advisor

ABSTRACT

Hypertension is a chronic disease with serious complications. This disease causes high costs in the health system. Good nursing management is needed in order to enhance the ability of persons to live with the disease effectively. This operational research aimed to study the effectiveness of implementing the nursing management guidelines for persons with hypertension (NMGH) at Ban Hong hospital, Lamphun province. The NMGH were developed by Raunsan and Taithong (2008) based on the nursing management guidelines for hypertension developed by the Heart and Stroke Foundation of Ontario and Registered Nurses' Association of Ontario (2005) and existing evidence of best practice in Thailand. The study participants consisted of 300 persons with hypertension who visited the hypertension clinic at out-patient department, 180 before and 120 after the implementation of the NMGH. The process of implementing the guidelines was based on the framework proposed by the National Health and Medical Research Council (NHMRC, 1999) of Australia. The outcomes were evaluated by percentage of persons who performed regular good health behaviors and those who achieved blood pressure control. Data were analyzed by using descriptive statistics.

The results of the study demonstrated the effectiveness of guidelines implementation as follows.

1. The percentage of persons who performed regular good health behaviors among the study participants receiving service before implementing the guidelines was 75.00 while the percentage among those receiving service after implementing the guidelines was 85.00
2. The percentage of persons who controlled blood pressure among the study participants receiving service before implementing the guidelines was 46.16 while the percentage among those receiving service after implementing the guidelines was 85.83

The findings of this study confirm the effectiveness of implementing the NMGH in a community hospital. The study recommends using the guidelines in other hospitals and implementation should be done in longer periods of time in order to test the sustainability of outcomes.